Cena 10 gr

GŁOS NARODU

REDAKCJA i ADMINISTR.: KRAKÓW, UL. BOŻ. MIŁOSIERDZIA 1. TELEFONY REDAKCJI: 101-90, 179-93, TEL. ADMINISTR. 133-44

Rok XLVI | Kraków, niedziela, 11 czerwca 1939 | Nr 159

Optymizm profesora Krzyżanowskiego

Wielkie wrażenie w opinii publicznej wywołał głos znanego ekonomisty, prof. U. J., dra A. Krzyżanowskiego, w sprawie obecnej sytuacji finansowej w Polsce i jej przyszłego rozwoju. Wrażenie jest uzasadnione wysokim autorytetem osobistym prof. Krzyżanowskiego i treścią jego oświadczenia.

Prof. Krzyżanowski jest znakomitym ekonomistą. Jako zaś zwolennik liberalizmu gospodarczego niezbyt godził się z polityką gospodarczą państw w ostatnim czasie, także w Polsce. Skutkiem tego uchodzi za ekonomistę niezależnego od panującego kursu polityki gospodarczej.

Krytyczny stosunek prof. Krzyżanowskiego do przyjętego w świecie interwencjonizmu państwowego na terenie gospodarczym sprawił, że

wypowiedzi prof. Krzyżanowskiego w sprawach finansowo-gospodarczych miały często charakter pesymistyczny,

jakkolwiek trzeba przyznać, że rozwój wypadków usprawiedliwiał dość często jego „czarne horoskopy".

Ten to niezależny i pesymistycznie dotąd nastrojony ekonomista ogłasza obecnie w „Polityce" wywiad, w którym daje wyraz swemu optymizmowi co do obecnego stanu finansów w państwie i co do ich przyszłego rozwoju.

Prof. Krzyżanowski nie ukrywa ujemnych faktów z dziedziny gospodarstwa narodowego, jak: wycofywanie wkładów z instytucyj kredytowych, tezauryzacja tych wartości i wstrzymywanie się ludności od zakupów. Zjawiska te jednak uważa za przejściowe, bo związane z sytuacją polityczną Europy i groźbą wojny. Prof. Krzyżanowski wyraża pogląd, że wojna nie jest nieunikniona. To pierwszy powód do optymizmu. Ale są jeszcze inne. Ekonomista krakowski wierzy, że

zbrojenia, przyczyniając się do rozbudowy przemysłu zbrojeniowego, sprowadzą ożywienie gospodarcze. Nadto Polska ma zupełnie „pewne" pożyczki zagraniczne

w znacznej wysokości, co jej pozwoli wzmóc tempo produkcji i konsumpcji. Wreszcie — rysuje się przed nią dobra okazja wykorzystania za granicą rynków zbytu, które dotąd należały do Rzeszy niemieckiej, a które na skutek imperialistycznej polityki Hitlera pozbywają się niemieckiego dostawcy.

Tak w zarysie przedstawiają się poglądy prof. Krzyżanowskiego na obecną sytuację finansową i gospodarczą Polski.

Cieszylibyśmy się, gdyby te optymistyczne przewidywania zostały usprawiedliwione przez życie. Ale by tak było, trzeba, by i rząd i społeczeństwo wykorzystali pomyślne szanse rozwoju, na które prof. Krzyżanowski wskazuje.

Prof. Krzyżanowski zdaje się liczyć głównie na dobroczynny dla gospodarstwa wpływ dwóch czynników: rozwoju przemysłu wojennego i zapowiedzi pożyczek zagranicznych. Na tej podstawie określa

rok 1939 jako szczególnie dla interesów gospodarczych pomyślny.

Nie chcemy umniejszać wartości tych dwóch szans. Ale z pewnością i prof. Krzyżanowski przyzna, że same szanse jeszcze nie decydują o powodzeniu. Można je zmarnować... Tyczy się to zwłaszcza pożyczek zagranicznych. Zresztą są pożyczki i pożyczki. Jedne stanowią pomoc, drugie — dobijają organizm gospodarczy. Dzieje pożyczek polskich zawierają niejedną pod tym względem cenną lekcję. Tutaj bardziej, niż gdzie indziej,

pomyślne wyniki akcji pożyczkowej zależą od rządu.

To samo „mutatis mutandis" należy powiedzieć o przemyśle wojennym.

Dlatego odpowiedź na pytanie, czy optymizm prof. Krzyżanowskiego jest uzasadniony — należy uzależnić od planów i nastawienia gospodarczej polityki rządu.

J. P.

Zarzewie buntu w Czechach

Walka z najeźdźcami podjęta?

Praga, 10. VI. (C). Ostatnie dni przynoszą szereg nowych wydarzeń rozgrywających się na terenie protektoratu Czech i Moraw, które świadczą z jednej strony o strasznych prześladowaniach Czechów przez Gestapo i wojsko niemieckie, z drugiej zaś o rozpaczliwym oporze ludności przeciwko najeźdźcom. Punktem szczególnie zapalnym jest miejscowość Kładno, gdzie, jak wiadomo, został zamordowany wachmistrz niemiecki. W związku z tym władze niemieckie nałożyły na ludność okręgu policyjnego Kładna kontrybucję w wysokości 50 tysięcy marek. Jednocześnie wyznaczono nagrodę za schwytanie sprawcy zabójstwa. W całym powiecie Kładno ogłoszono stan wyjątkowy. Całe miasto wygląda jak jeden obóz wojenny. na ulicach ustawiono karabiny maszynowe.

Na wiadomość o zarządzeniu wyjątkowego stanu w Kładnie, doszło w Pradze i na prowincji do licznych demonstracji antyniemieckich. W Pradze w jednej z wielkich kawiarń wywiązała się między żołnierzami niemieckimi a ludnością cywilną bójka, w której kilka osób zostało rannych. W związku z tym władze niemieckie zarządziły wzmocnienie garnizonu.

Według krążących wiadomości, Hitler interesuje się żywo oporem czeskim, stawianym niemieckim okupantom. Kanclerz Rzeszy odbył w ostatnich dniach z „protektorem" Neurathem dłuższą rozmowę, informując się szczegółowo o sytuacji w Czechach i na Morawach.

—oOo—

Czeskie organizacje niepodległościowe działają

Budapeszt, 10. VI. (W). Według wiadomości posiadanych przez węgierskie koła polityczne w „protektoracie" Czech i Moraw coraz silniej rozwijają swą antyniemiecką działalność czeskie organizacje niepodległościowe „Libusza" i „Czeski Lew".

Na czele tych organizacyj, doskonale zakonspirowanych, stoją wybitni działacze i zdemobilizowani oficerowie b. armii czeskiej. Akcja zmierzająca do obalenia władzy niemieckiego „protektora" i przywrócenia państwu czeskiemu niepodległości, ogarnia wszystkie warstwy społeczeństwa czeskiego zarówno w Czechach, jak i na Morawach. We wszystkich miastach i wsiach posiadają obydwie organizacje wolnościowe swych członków i sympatyków. Niemal codziennie dokonywane są zamachy i akty sabotażowe, skierowane przeciwko Niemcom.

W Pradze, gdzie mieści się rzekomo w samym centrum miasta siedziba komitetu naczelnego niepodległościowców czeskich, zamachy są na porządku dziennym.

W Taborze, mieście słynnym z walk husyckich, dokonano w ciągu ostatnich kilku dni dwu zamachów na powracające z nocnych ćwiczeń oddziały wojska niemieckiego. Ofiarą zamachów padło kilku żołnierzy. Sprawców, mimo natychmiastowego pościgu i zamknięcia kordonem wojska i policji najbliższej okolicy, nie schwytano.

Masowe aresztowania i rewizje w mieszkaniach działaczy czeskich nie odnoszą już żadnego skutku. W całych Czechach i Morawach toczy się obecnie uporczywa walka podziemna z najeźdźcą.

Ostateczna likwidacja armii czeskiej

Praga, 10. VI. Na podstawie decyzji protektora Neuratha została ostatecznie załatwiona kwestia likwidacji b. armii czechosłowackiej. W myśl tego zarządzenia likwidacja urzędów centralnych oraz poszczególnych garnizonów ma być przeprowadzona do 31 grudnia b. r.

Wszelki majątek b. armii czechosłowackiej przechodzi na własność Niemiec. Czecho-Słowacji przysługiwać będzie prawo zorganizowania własnej milicji w liczbie 7.000 ludzi.

W związku z tym prezydent Hacha przyjął na audiencji gen. Netika, któremu w zastępstwie premiera rządu czeskiego gen. Eliasza powierzono likwidację ministerstwa obrony narodowej.

Końcowe prace Sejmu i Senatu

Warszawa, 10. VI. (Tel. wł.). W przyszłym tygodniu ma nastąpić zakończenie wyjątkowo długiej w tym roku zwyczajnej sesji parlamentarnej. Po poniedziałkowym posiedzeniu Senatu zbierze się raz jeszcze Sejm dla załatwienia poprawek do poszczególnych ustaw, po czym, prawdopodobnie 16-go sesja zostanie zamknięta, a ferie parlamentarne potrwają przypuszczalnie do 1 grudnia.

—oOo—

Posiedzenie Polskiej Akad. Umiejętności

W sobotę o godzinie 12 w południe odbyło się w gmachu Akademii uroczyste publiczne posiedzenie Polskiej Akademii Umiejętności. Na posiedzeniu byli obecni: minister W. R. i O. P. prof. dr **Święłosławski**, który reprezentował Prezydenta Rzplitej i rząd, Ks. Metropolita Sapieha, wojewoda dr **Tymiński**, dziekan kapituły metropolitalnej ks. infułat dr **Podwin**, ks. infułat dr **Kulinowski**, gen. **Jatelnicki**, płk. Madejski; Towarzystwo Naukowe Warszawskie reprezentował prezes **Sierpiński**, Tow. Naukowe Lwowskie — prof. **Krzemieniewski**, Polską Akademię Literatury — prof. **Zieliński**, Akademię Nauk Technicznych i Kasę im. Mianowskiego — prof. Huber, Polskie Tow. Chemiczne — prof. **Marchlewski**, Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu — prof. **Wrzosek**, Tow. Nauk. w Toruniu — ks. prof. **Glemna**, Uniwersytet Jagiell. — prorektor **Dziurzyński**, Uniw. J. Piłsudskiego w Warszawie — prorektor **Mazurkiewicz**, Uniw. Poznański — rektor **Peretiatkowicz**; nadto obecni byli miejscowi członkowie P. A. U., z członków zaś zamiejscowych przybyli (poza już wymienionymi): Ze Lwowa: **Beck, Kleiner, Kuryłowicz, Witkowski**. Z Poznania: **Dąbrowski, Klinger, Kostrzewski**. Z Warszawy: **Białobrzeski, Halecki, Handelsman, Hryniewiecki, Kętrzyński, Konopacki, Kucharzewski, Loth, Łempicki, Łukasiewicz, Modrakowski, Pieńkowski, Wędkiewicz**.

Otwierając posiedzenie prezes P. A. U. prof. dr Kutrzeba wygłosił przemówienie, dziękując gościom za przybycie i poświęcając wspomnienie pośmiertne zmarłemu prezesowi P. A. U. ś. p. Stanisławowi Wróblewskiemu. W dalszej części swego przemówienia prezes Kutrzeba w krótkich słowach scharakteryzował zadanie i cel istnienia Akademii, która służy wiedzy.

Z kolei sekretarz generalny prof. **Kowalski** złożył sprawozdanie z działalności **P. A. U. za czas od czerwca 1938 do czerwca 1939 r.** (sprawozdanie to w streszczeniu drukujemy na innym miejscu pt. „Działalność Polskiej Akademii Umiejętności“). Po złożeniu sprawozdania prof. Kowalski odczytał listę nowowybranych członków P. A. U. oraz listę nagród, przyznanych przez Akademię. Nagrodę im. Probusa Barczewskiego za najlepszą pracę historyczną, ogłoszoną w roku 1938, otrzymał prof. Władysław Konopczyński za dzieło pt. **„Konfederacja Barska“** (2 tomy). Równocześnie w myśl § 6 Regulaminu przyznawania nagrody działu prof. Józefa Feldmana pt. „Bismarck a Polska“, zastrzeżono prawo ubiegania się o nagrodę w roku przyszłym. Nagrodę im. ks. Adama Jakubowskiego za pracę historyczną otrzymał dr **Stefan Kieniewicz** za dzieło pt. **„Adam Sapieha“**. Nagrodę im. ks. Adama Jakubowskiego za dzieło „dla podniesienia i oświaty“ otrzymał dr Ludwik Posadzy za pracę pt. **„Polityczne poglądy Mickiewicza“**. Nagrodę im. Adama Szajkiewicza za pracę z zakresu matematyki, napisaną przez utorów polskich i ogłoszoną w języku polskim, otrzymali: doc. Stanisław Saks i prof. Antoni Zygmund za pracę pt. **„Funkcje analityczne“**. Nagrodę im. Janiny z Rychterów Mościckiej w kwocie zł 20.000 za dzieło z dziedziny matematyki i astronomii otrzymał prof. Stefan Banach za pracę pt. „Sur les fonctionnelles linéares (Studia Mathematica, tom I, 1929).

Następnie prof. **Józef Kostrzewski** wygłosił niezwykle ciekawy odczyt pt. **„Grody staropolskie w świetle ostatnich badań wykopaliskowych“**, wykazując, że na długo przed kolonizacją na prawie niemieckim istniały na polskiej ziemi osady o charakterze miejskim, zamieszkane przez słowiańskich rzemieślników oraz, że twierdzenie niemieckich historyków, jakby państwo polskie zawdzięczało swe powstanie Wikingom, jest błędne.

Anglia udzieli Polsce pomocy finansowo-surowcowej

Londyn, 10. VI. „Financial News“ omawiając potrzeby zbrojeniowe Polski stwierdza, że Polska musi znacznie powiększyć swoje rezerwy sprzętu i materiału wojennego, by mogła z największym pożytkiem użyć swej potęgi militarnej. Gdyby Polska miała surowce, mogłaby wiele tego sprzętu wojennego wyprodukować u siebie w kraju. Powstaje jednak ta trudność, że surowce treba importować i opłacać za nie walutami, których Polska nie posiada w dostatecznej ilości. W tych warunkach nie należy się dziwić wiadomościom o rokowaniach, dotyczących większych kredytów angielskich.

Nie może być wątpliwości, stwierdza „F. N.“, że **inicjatywa finansowa mogłaby z pożytkiem wyjść od Anglii samej, podobnie jak wyszła od niej inicjatywa polityczna.**

——oOo——

Gestapo hula w Gdańsku

Warszawa, 10. VI. (Tel. wł.). Z Gdańska donoszą, że policja polityczna aresztowała 2 urzędników senatu, co wywołało olbrzymie wrażenie, nawet wśród narodowych socjalistów. Prezydent Senatu Greiser został powiadomiony o tym fakcie dopiero po dokonaniu rewizji i przewiezieniu aresztowanych do aresztów policji politycznej.

Delegacja Senatu W. M. Gdańska w Warszawie

Warszawa, 10. VI. (Tel.). Do Warszawy przybyła delegacja Senatu W. M. Gdańska i przez piątek i sobotę prowadziła rokowania w sprawie aprowizacji Wolnego Miasta. Prawdopodobnie w poniedziałek nastąpi ogłoszenie oficjalnego komunikatu z przebiegu rokowań.

PODZIĘKOWANIE

Podziękowanie tym, którzy wzięli udział w pogrzebie ś.p. Franciszka Gutwińskiego w Kolbuszowej zmarłego w Czarnieckiej Górze, dnia 2 czerwca 1939 r. Przewielebnemu Duchowieństwu, Kolegom zmarłego, długoletnim Przyjaciołom i Znajomym oraz wszystkim tym, którzy nadesłali wyrazy współczucia dziękuję serdecznie.

Rodzina

Sygn. akt. III. Km. 279/39.
Dnia 6 czerwca 1939 r.
Wierzyciel: Firma Sz. Jakubowicz w Łodzi.
Dłużnik: p. p. (Regina) Braun w Tarnowie, ul. Nowy Świat.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie, rewiru III. zamieszkały w Tarnowie, ul. Konarskiego 16, na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 15 czerwca 1939 r. od godz. 9.30 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości należących do Braun Reginy w jej lokalu w Tarnowie, ul. Paderewskiego L. 5., składających się: 1 fortepian czarny, 1 kredens pokojowy, 1 kredens pokojowy mały, 1 zegar szafkowy stojący, 1 dywan, 1 stół ciemny, rozsuwany, 6 krzeseł wybij. skórą, 10 płaszczy damskich z kołnierzami futrz. oszacowanych na łączną sumę 1.460 zł.

Przedmioty powyższe można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Stanisław Wojciechowski
w Tarnowie, rewiru III.

Sygnatura: Km. 1083/39.
Brucha Rokach c/a Juda i Rosa Rokach.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu Feliks Winkler, mający kancelarię w Oświęcimiu, ul. Śmigłego Rydza Nr 9, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 23 czerwca 1939 r. o godz. 15. w Oświęcimiu, ul. Stolarska Nr. 6 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Judy i Rosy Rokach w Oświęcimiu, ul. Stolarska L. 6., składających się z urządzenia domowego, garderoby damskiej i męskiej, oraz towarów tekstylnych, oszacowanych na łączną sumę zł. 2.566 gr. 80.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Oświęcim, dnia 9 czerwca 1939 r.

Komornik Sądu Grodzkiego
Feliks Winkler.

„Zaczyn“ w obronie Witosa!

Warszawa, 10. VI. (Tel.). Ostatni numer tygodnika „Zaczyn“ zbliżonego do OZN na naczelnym miejscu zamieszcza artykuł p. t. „Istotny sens sprawy Witosa“. W artykule tym czytamy m. in.: **„Musimy tym razem sprzeciwić się wywodom obywatela z Przeworska, opublikowanym na łamach „Kuriera Porannego“, który twierdzi, że już sam fakt wysunięcia podobnych propozycyj pod adresem Witosa stawia go w złym świetle i obciąża jego kartę, musiałyby bowiem istnieć przyczyny, które ośmieliłyby drugą stronę do takich propozycyj“.** Ten swój sprzeciw motywuje „Zaczyn“ w ten sposób, że przecież i Polsce poczyniono nieprawdopodobne wręcz propozycje z autostradą i Gdańskiem i nie obciąża to bynajmniej nas, tylko niemiecką zdolność przewidywania reakcji. Ostateczny wniosek „Zaczynu“ brzmi: **Witos udzielił odpowiedzi zdecydowanej i zameldował o wszystkim władzom polskim. Zachował się w sposób normalny, naturalny i jedyny w tej sytuacji. Oczywiście nie może z tego tytułu pretendować do nimbu bohaterstwa, ale i nie zasługuje na żadne w związku z tą sprawą zarzuty.**

Nowe zamachy bombowe w Londynie

Londyn, 10. VI. (PAT). W ciągu dnia wczorajszego w Londynie. Manchesterze i Birminghamie dokonano licznych zamachów bombowych, których celem było najwidoczniej usiłowanie zdezorganizowania służby pocztowej. Reuter przypisuje te zamachy irlandzkiej armii republikańskiej. Jedna z bomb wybuchła w biurze pocztowym w zachodniej dzielnicy Londynu. W skrzynkach pocztowych znaleziono 4 bomby. Wdzielnicy Holleway w północnej dzielnicy Londynu wybuch. pożar w urzędzie pocztowym. Podobne pożary zniszczyły skrzynki pocztowe w różnych częściach miasta. W Manchesterze bomba, która wybuchła w urzędzie pocztowym raniła 4 funkcjonariuszy poczty. W Birminghamie wybuchły również bomby, co nie pociągnęło jednakże ofiar w ludziach.

Wiadomości z kraju

Uroczystość religijno - patriotyczna w Myślenicach

Od przeszło trzech wieków szczycą się Myślenice cudownym obrazem Matki Boskiej Myślenickiej, przywiezionym z Włoch do Polski w r. 1596. Obraz ten, który jest wybitnym dziełem sztuki, stanowił niegdyś własność papieża Systusa V. Ostatnio odrestaurowany przez konserwatorkę obrazów p. mgr. Skraszankę-Szusterową, zostanie w d. 18 czerwca b. r. wprowadzony do kościoła farnego w Myślenicach. Niewątpliwie na uroczystość tę, połączoną z modłami za Ojczyznę i pokój, ściągną do Myślenic — jak niegdyś przed wiekami — wielotysięczne rzesze pielgrzymów z całej Polski.

24 gospodarstwa pastwą ognia

We wsi Jagoda w powiecie iłżeckim od zaprószenia ognia w stodole wybuchł pożar, który następnie przeniósł się na sąsiednie budynki i wkrótce ogarnął całą wieś. Pomimo bardzo energicznej akcji dziesięciu okolicznych straży pożarnych, ogień strawił doszczętnie 24 gospodarstwa wraz z 70 budynkami i częściowo inwentarzem żywym i martwym. Straty sięgają blisko 100.000 zł. Podczas akcji ratunkowej kilka osób odniosło lekkie poparzenia.

Niemcy w Katowicach potępiają hitleryzm

W Katowicach odbył się walny zjazd niemiecko-chrześcijańskiej partii ludowej, przy udziale delegatów z całego Śląska. Prezesem organizacji na miejsce zmarłego dra Panta wybrano p. Schirmera. W wyniku obrad uchwalono rezolucję, w której potępiono hitleryzm. „My, Niemcy w Polsce — brzmi końcowy ustęp rezolucji — którzy uważamy się za prawdziwego, niesfałszowanego przez narodowy socjalizm duchowego i kulturalnego spadkobiercę niemieckiego ludu, **zgodni jesteśmy w swoich zasadniczych przekonaniach z zasadami ludu polskiego. Obrona ustroju i bezpieczeństwo państwa są dla nas tak samo doniosłe i ważne, jak dla narodu polskiego".**

Festival sztuki na „Dni Krakowa"

Dzień 11 czerwca jest **Dniem Pieśni Młodzieży Szkół Powszechnych,** przybyłej do Krakowa z całego woj. krakowskiego oraz z Zaolzia w liczbie 1.500 dzieci. W ramach tej uroczystości odbędzie się o godz. 9 rano **nabożeństwo w kościele N. P. Marii,** z udziałem Chóru Oratorium. Następnie o godz. 11.45 na Wawelu odbędzie się **Wielki Koncert Śpiewaczy Młodzieży,** przy udziale orkiestry harcerskiej i wojskowej.

Dzień 11 czerwca jest również **Dniem W. F. i P. W.,** połączonego z licznymi pokazami sportowymi, tanecznymi, szybowcowymi na Stadionie Miejskim o godz. 16.30. Przed południem, po nabożeństwie o godz. 9-tej na Wawelu i pochodzie przez miasto, o godz. 11-tej odbędą się zawody lekkoatletyczne Międzyszkolnych Klubów Sportowych Chorzów—Kraków, na Stadionie Miejskim.

O godz. 12-tej nastąpi otwarcie dwu pięknych wystaw, a mianowicie: **Wystawy Współczesnej Sztuki Religijnej** na Wawelu, w budynku kapitulnym, oraz **Wystawy Reprezentacyjnej Artystów Plastyków** w Domu Plastyków, przy ul. Łobzowskiej 3.

O godz. 17.30 na Polanie Lea w Parku Wolskim, Rozgłośnia Polskiego Radia w Krakowie, urządza **Podwieczorek przy mikrofonie,** z udziałem zwiększonej orkiestry Adama Hermana oraz solistów. Największą atrakcją koncertu będzie występ znanego humorysty Leona Wyrwicza, z bogatym programem.

O godz. 21.30 powtórzenie widowiska **„Kawaler Księżycowy".** O godz. 20 i 21.30 w Barbakanie wystawione będą Igrce pn. „Sowizdrzał w Barbakanie", pióra Adama Polewki. Teatr Miejski na 11 czerwca przygotował, jako przedstawienie popołudniowe, o godz. 15.30 „Gałązkę Rozmarynu", Z. Nowakowskiego. O godz. 20-tej — świetną komedię Szekspira: „Jak się wam podoba". Bogaty w imprezy dzień ten zakończy **iluminacja** wszystkich zabytków i plant.

Bezprawne aresztowanie Polaka

we Wrzeszczu podczas uroczystości Bożego Ciała

W uroczystość Bożego Ciała we Wrzeszczu po Mszy św. w kościele polskim św. Stanisława przed kościołem chłopcy sprzedawali tygodnik katolicki „Przewodnik". Niebawem zjawili się agenci policji, którzy odebrali od chłopców egzemplarze „Przewodnika, po czym odeszli. Po chwili agenci widocznie przypomnieli sobie, iż nie zapisali nazwisk sprzedawców, zjawili się więc znowu przed kościołem. Chłopców jednak już nie było. Wobec tego agenci zapytali porządkowego procesji, Polaka, kolejarza, 22-letniego Willego Kuźniarka o nazwiska owych chłopców. Kuźniarek odpowiedział, iż nazwisk nie zna. Wtedy gorliwi policjanci gdańscy poprosili go na stronę i ponowili pytanie. Kuźniarek po raz drugi stanowczo oświadczył, iż nazwisk chłopców nie zna i chciał się oddalić. — **Wtedy agenci z okrzykiem „stać", grożąc rewolwerem, odebrali Kuźniarkowi paszport, a następnie aresztowali go.**

Bezpieczeństwo publiczne we Wrzeszczu

Niedawne wybicie szyb w kościele św. Stanisława we Wrzeszczu nie jest wypadkiem odosobnionym. Podobne zajścia, urządzane przez hitlerowców, datują się już od listopada ub. roku. — Wówczas to w kościele tym, położonym na terenie należącym do państwa polskiego, gdzie przy świątyni znajdują się polskie domy akademickie i urzędników polskich, wybito po raz pierwszy witraże. **Szklarz hitlerowiec odmówił wstawienia nowych, musiano więc zakleić okna papierem.** W kwietniu b. r. wybito w nocy w kościele nowe witraże po raz drugi. W maju nastąpił znowu identyczny wypadek. Po raz zaś czwarty wybito szyby w dniu 4 b. m. podczas nabożeństwa, gdy przybyli na Mszę św. wierni słuchali kazania.

Cmentarze w Gdańsku zamienione na parki

Wszystkie cmentarze w Gdańsku, katolickie, protestanckie i żydowskie, zostały zniesione. Dla katolików i protestantów utworzono wspólny cmentarz „Zentral Friedhof" w Brentowie, przy czym poniechano pierwotnego zamiaru podzielenia naszego cmentarza na części, przeznaczone osobno dla katolików i osobno dla protestantów. Dawne cmentarze dostosowywane są obecnie dla celów „użyteczności publicznej" i staną się parkami.

Francję i Polskę jednoczy silna przyjaźń

Grupa parlamentarna francusko-polska urządziła w piątek w Paryżu doroczny bankiet, w którym wzięli udział: kilku ministrów, b. ministrów oraz kilkunastu deputowanych i senatorów. Ze strony polskiej obecni byli: ambasador Łukasiewicz i cały personel ambasady. Ogółem na bankiet przybyło przeszło 150 osób. W czasie bankietu wygłoszono szereg przemówień, w których podkreślano przyjaźń między Polską i Francją. Dłuższe przemówienie wygłosił min. Bonnet, który zaznaczył, że **„oba narody jednoczy przyjaźń tak silna, jak żadne inne narody na świecie" i że „sojusz polsko-francuski jest istotną podstawą polityki europejskiej". „Dziś jestem szczęśliwy** — mówił min. Bonnet w dalszym ciągu — **mogąc po przeprowadzonych w Londynie rozmowach twierdzić, że Polska posiada nieograniczone poparcie Anglii tak samo, jak nieograniczone poparcie Francji".**

W odpowiedzi na przemówienie min. Bonneta, ambasador R. P. Łukasiewicz scharakteryzował pokojową politykę Polski, jej przyjazny stosunek do Francji i zakończył oświadczeniem: **„Od roku 1921 Francja mogła i może zawsze liczyć w razie każdej próby naruszenia jej niepodległości lub jej praw na natychmiastowe i skuteczne poparcie ze strony Polski.**

Jeszcze jedna kolejka w Tatrach

Zakopane, 9. VI. 1939.

Każdego, kto w ostatnich dniach bawił w Zakopanem, uderzyło publiczne ogłoszenie na tablicy urzędowej Zarządu Miejskiego obwieszczenia gminy z 3. VI. nr II, 18/53/39, podpisanego przez p. burmistrza Zaczyńskiego. Zawiera ono odpis pisma starosty powiatowego w Nowym Targu do Biura Projektów i Studiów P. K. P. w Warszawie, Nowy Świat 14, z 30. V. 1939, nr A. VI., 1/18/39. Pismo p. starosty zezwala na dokonanie prac pomiarowych na terenie gminy katastr. Zakopanego dla celów trasy kolei linowej Kalatówki—Wrótka pod Giewontem. Do wstępu na grunt jest upoważniony kierownik studiów inż. Bron. Kędzierski. Od tego orzeczenia przysługuje prawo odwołania do województwa w Krakowie, które należy wnieść przez starostwo w Nowym Targu, **w terminie 14** dni.

Wiadomość o tym piśmie zelektryzowała Zakopane. Zanosi się na dalsze oszpecenie tatrzańskiej przyrody przez budowę nowej kolejki linowej. I to jeszcze — gdzie? Z Kalatówek na Giewont! Do tego czarownego zakątka Tatr wyjeżdżać będą snoby, głównie żydzi (jak jest z kolejką na Kasprowy Wierch), i pobliże Krzyża na Giewoncie zmienią na „wesołe miasteczko". Coby na to powiedzieli ks. Stolarczyk i Witkiewicz, gdyby żyli, — wiemy. Ale, co powie na to ludność Zakopanego przywiązana do naturalnego krajobrazu Tatr i co powiedzą towarzystwa zajmujące się ochroną przyrody?

——oOo——

KOMETA

Kometa, o której obecnej wizycie tak jest głośno, jest niezwykłym gościem na firmamencie niebieskim. Gwiazdy stałe mają swoje miejsca i drogi, kometa natomiast pojawia się jakby nieoczekiwanie, w długich stosunkowo odstępach czasu. Jej przybycie wprowadza niepokój zarówno na niebie jak i w umysłach. Po nadzwyczajnej gwieździe ludzie spodziewają się czegoś nadzwyczajnego i z pewnością bezpostawnie łączą jej zjawienie się z zapowiedzią klęsk, wojen, kataklizmów. Tak sądzą ludzie zwykli. Dla uczonych jest kometa przybyszem wprawdzie rzadkim i mile witanym, ale przecież rządzonym prawami i okresami, które z góry da się przewidzieć i obliczyć.

Funkcjonowanie Loterii Klasowej przypomina niebo gwiaździste, w które wpatrują się oczy ludzi zmęczonych codziennością, pożądających zmian i sukcesów. Loteria Klasowa ma również swoje prawa, którymi się rządzi logicznie i precyzyjnie, ma również swoje komety. Są nimi wielkie wygrane, wzbudzające sensację, ściągające na siebie uwagę wszystkich.

Ale gdy kometa na niebie ma charakter złowróżbny, kometa loteryjna, czyli wielka wygrana, rozsiewa światło optymizmu, zachęca do gry, każe spodziewać się sukcesu. Bo skoro tylu już graczy spotkało szczęście, to czemu inni mieliby zrezygnować z dążenia do niego?

Ś. † P.

Z Woźniaków

Stefania Witalska

żona właściciela pralni chemicznej

przeżywszy lat 26, po długiej a ciężkiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 8 czerwca 1939 r.

Wyprowadzenie zwłok z kaplicy na cmentarzu rakowickim na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w poniedziałek dnia 12 bm. o godzinie 3½ po południu, na który to smutny obrzęd stroskani: mąż, dzieci i rodzina zapraszają Krewnych, Przyjaciół, Koleżanki Zmarłej i Znajomych.

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

odprawione zostanie w poniedziałek, dnia 12 b. m. o godzinie 8½ rano w kościele parafialnym Najśw. Panny Marji przed ołtarzem Matki Boskiej.

Wiadomości sportowe

Jędrzejowska pokonała Goldschmidt 6:2, 6:1

W piątek Jadwiga Jędrzejowska rozegrała w Paryżu pierwszy mecz na mistrzostwach tenisowych Francji. Przeciwniczką Polki była Francuska Goldschmidt. Jędrzejowska wygrała 6:2, 6:1. Cały mecz trwał 30 minut.

Drużynowe mistrzostwo kolarskie

Dziś w Krakowie odbędą się drużynowe mistrzostwa kolarskie Polski na torze Startują zespoły: **K. S. Syrena** (Warszawa), w składzie: Napierała, Michalak, Stahl i Starzyński, **K. S. Zjednoczenie** (Łódź) oraz 2 zespoły krakowskie **Cracovia i Garbarnia.** Zawody odbędą się na torze kolarskim Cracovii o godz. 11.

Cracovia — Garbarnia

Dziś na boisku Garbarni odbędzie się ciekawy mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi P. Z. P. N. pomiędzy lokalnymi rywalami **Garbarni i Cracovii.** Do niedawna, wobec słabej formy jaką wykazywała Cracovia, kłopotu wielkiego o wynik tego spotkania nie byłoby. Po wysokich jednak zwycięstwach Cracovii ostatnio we Lwowie sprawa kto wygra jest całkiem otwarta. Początek meczu o godz. 17.30.

O drużynowe mistrzostwo Krakowa w tenisie. W meczu tenisowym o drużynowe mistrzostwo okr. Krakowskiego drużyna Cracovii pokonała zespół Towarzyskiego KT 9:4 i dzięki temu prowadzi w tabeli mistrzostw okręgu.

Radio

Programy stacyj radiowych

PONIEDZIAŁEK, 12 CZERWCA.

Warszawa. Program ogólnopolski. Godz. 6.30 Pieśń poranna; 6.35 Gimnastyka; 6.50 Płyty; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Płyty; 8.00 Audycja dla szkół; 8.10 Audycja dla kupców; 11.00 Audycja dla szkół; 11.15 Płyty; 11.30 Audycja dla poborowych; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 Audycja popoł.; 14.45 Teatr Wyobraźni; 15.15 Muzyka; 15.45 Wiadomości gospod.; 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.10 Pogadanka aktualna; 16.20 Recital organowy z Poznania; 16.45 Kronika naukowa; 17.00 Płyty; 18.00 Koncert kameralny; 19.00 Audycja Zw. Rezerwistów; 19.30 „Przy wieczerzy“ orkiestra; 20.25 Audycja dla wsi; 20.40 Audycje informacyjne; 21.00 Recital śpiewaczy; 21.25 Recital fortepianowy; 21.50 „Echa mocy i chwały“; 22.00 Płyty; 23.00 Ostatnie wiad. dziennika wiecz.; 23.05 Wiad. z oPlski w języku niemieckim; 23.13 Wiadomości z Polski w języku angielskim.

Kraków. Godz. 6.56 Pieśń poranna: 11.15 Płyty: 13.00 Płyta za płytą; 13.40 Program; wiadom. bieżące i gospod.; 13.50 Płyty; 17.00 Żeleński-Noskowski. Wykonawcy: Maria Bieńkowska (sopr.), Zofia Poźniakowa (akomp.). 17.30 Płyty; 20.25 Odczyt; 20.35 Lokalne wiadomości sportowe; 22.00 „Tam, gdzie skowronek śpiewa...“ — operetka Franciszka Lehara.

Lwów. Godz. 6.56 ieśń poranna; 11.15 Płyty; 13.00 Płyty; 13.40 „Godzina najmłodszych“; 14.35 Wiad. gospodarcze; 17.00 Wiadomości bieżące; 17.10 Płyty; 17.50 Pogadanka sportowa; 20.25 „Skrzynka rolnicza“; 20.35 Wiadom. sportowe lok.; 22.00 „Poradnik rodzicielski“; 22.15 Lekka audycja wieczorna.

Katowice. Godz. 5.00 Pieśń poranna; 5.03 Montaż z płyt; 6.30 Program na dziś; 11.15 Płyty; 13.45 Wiad. bieżące; 13.50 Płyty; 17.00 Płyty; 20.15 Wiad. z Polski w jęz. czeskim; 20.25 Pogadanka; 20.35 Wiad. sportowe; 22.00 Audycja słowno-muzyczna; 22.30 Płyty.

Program stacyj zagranicznych. Godz. 20.00 **Bruksela franc.** „Gdy zakwitną fiołki“ — operetka. 20.10 **Brno.** „Wilkołaki“ — opera. 20.15 **Londyn Reg.** „Zygfryd“ — opera. **Strasburg.** Festival Bacha. 20.30 **Budapeszt.** Koncert orkiestrowy. 21.00 **Rzym.** Wieczór oper.

Przegląd prasy

Skutek niepoczytalnego ataku na Witosa

Sprawa niepoczytalnych ataków prasy O. Z. N. na W. Witosa nie schodzi ze szpalt prasy niezależnej... „Warsz. Dziennik Narod.“ wyraził w tych dniach pogląd, że **te ataki mogą wywołać za granicą wrażenie, jakoby były w Polsce czynniki gotowe do ustępstw na rzecz Niemiec.** Paryski korespondent „Polonii“ donosi, że już się to zaczyna. Albowiem osławiona dziennikarka-plotkarka, p. Tabouis w lewicowym „l'Ocuvre“ opierając się na atakach (!) „ Kuriera Porannego“ (!) pisze, że

„czynniki rządowe polskie znajdują się w orbicie francusko-angielskiej, ale za to poważnie należy obawiać się o partię i o osobę Witosa, podminowaną przez propagandę niemiecką. Fakt ten, zdaniem p. Tabouis, nosi w sobie zarodek „pewnego niebezpieczeństwa“.

Oto skutek „rewelacyj“ pana Hrabyka. Witos się z tego śmieje, ale na tych „rewelacjach“ cierpi interes Polski.

Włochy gospodarczo zależne od Niemiec

„Dziennik Bydgoski“ pisze:

„W roku 1937 handel między Niemcami i Włochami osiągnął cyfry rekordowe. Włochy przywiozły z Niemiec towarów za 3 miliardy 221 milionów lirów, ale eksportowały w zamian tylko **za miliard 792 miliony.** W roku następnym Włosi usiłowali poprawić ten stosunek na swą korzyść, co im się częściowo udało. Przywóz z Niemiec został ograniczony do 2 miliardów 981 milionów lirów, a wywóz wzrósł do wysokości **miliarda 983 milionów.** W ciągu czterech miesięcy roku bieżącego spadł jednocześnie tak przywóz jak i wywóz. Włochy przywiozły towarów za 800 milionów lirów (miliard 983 miliony w analogicznym okresie 1938 roku) i wywiozły za 621 w stosunku do 659 milionów.

Mimo, że Niemcy mają bilans handlowy z Włochami czynny, pozostały swemu partnerowi winne do dziś dnia bagatelną sumę 342 milionów lirów. Stało się to dzięki objadaniu Włochów przez niezliczonych turystów niemieckich i nieprzekazywaniu zaoszczędzonych zarobków włoskich robotników, pracujących w Niemczech. Ponieważ zadłużenie Niemiec wobec Włoch rośnie i Niemcy nie okazują chęci do uregulowania tych sum, rząd włoski — jak podaje „Times“ — wziął się na sposób. Od paru miesięcy Włosi zatrzymują na uregulowanie tych długów pobory korespondentów pism niemieckich we Włoszech. Wielu z nich od kwietnia nie otrzymało ani grosza“.

Oto, dlaczego losy państw „osi“ są od siebie tak uzależnione! Włochy są w kieszeni Rzeszy, a ta, jak wiadomo, w piętkę goni!

Niemcy Polsce nie płacą

„Dziennik Poznański“ omawia znany fakt niepomyślnego stanu naszego handlu z Niemcami.

„Niemcy — pisze — znalazły się od razu na drugim miejscu za Anglią, jako nasz najlepszy klient-odbiorca. Okazuje się jednak, że lepiej było gdybyśmy z Niemcami mieli bilans handlowy ujemny. Wygląda to na paradoks, ale... przy ocenie stosunków handlowych z Niemcami odrzucić musimy kryterium salda bilansowego. Bo rzeczywistość jest taka, że Niemcy nam gotówką nie płacą, że im więcej Niemcy nam są coś winne, tym dla nas jest gorzej. Dzięki innym skomplikowanym wzajemnym stosunkom i rozrachunkom gospodarczym i politycznym Niemcy zawsze mają inklinacje do poważnego ograniczania płatności swych zobowiązań. Żądają od nas w zamian zwiększenia importu maszyn czy innych towarów niemieckich. Towary niemieckie jednak wskutek wysokich cen oraz wysokiej ceny marki obrachunkowej, nie nadają się do wchłonięcia przez rynek polski.

Efekt jest zaś taki, że — odrzucając zachwyty i płytką radość tych, którzy potrafią hypnotyzować się dodatnim saldem handlowym jako oceną stosunków wzajemnych — „zamrażamy“ (jak się to dziś popularnie mówi) coraz więcej pieniędzy w Niemczech. Za nasz eksport, głównie żywnościowo-rolniczy, nie możemy otrzymać od Niemiec należnej nam zapłaty“.

Skutkiem tego Polska ostatnio zredukowała swój wywóz do Niemiec prawie o połowę.

Posiedzenie Komitetu Międzynar. Instytutu Oszczędnościowego

W dniu 25 maja b. r. odbyła się w Lizbonie konferencja Stałego Komitetu Międzynarodowego Instytutu Oszczędnościowego. Konferencja, w której wzięli udział **przedstawiciele 11 krajów**, odbywała się w przyjaznej atmosferze wzajemnej pracy nad zagadnieniami, dotyczącymi kas oszczędności. Na porządku dziennym konferencji było sprawozdanie roczne z działalności oraz zamknięcie rachunkowe Międzynar. Instytutu Oszczędnościowego za rok ub. Spośród punktów porządku dziennego konferencji wymienić poza tym należy sprawę organizacji mającego się odbyć w roku przyszłym „Światowego Kongresu Kas Oszczędności“, następnie nawiązanie ściślejszego kontaktu pomiędzy kierownikami kas oszczędności a Międzynarodowym Instytutem w zakresie prac technicznych i organizacyjnych instytucji oszczędnościowych.

Polskę reprezentowali na konferencji pp.: dr H. Gruber, prezes PKO, M. Dolanowski, prezes Związku Związków PKO, P. Jarocki, dyr. PKO, oraz mgr J. Czadankiewicz, sekretarz generalny Centralnego Komitetu Oszczędnościowego R. P.

——ooo——

Kalendarzyk katolicki

NIEDZIELA, 11 czerwca. II Niedziela po Ziel. Św.; św. Barnaby, towarzysza św. Pawła.

Wschód słońca o godz. 3.15, zachód o godz. 19.56. Długość dnia 16 godzin 41 minut.

—ooo—

Kronika krakowska

NOWY DZIEKAN WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO NA UNIW. JAG. — Po dwuletniej kadencji ks. dziekana dra Wład. Wichra został wybrany dziekanem wydziału teologicznego Uniw. Jag. ks. prof. dr Tadeusz Glemna, profesor historii Kościoła kat. w Polsce.

P. ROMAN CHRZĄSZCZ rodem z Krakowa uzyskał dnia 3 bm. na Wydziale Inżynierii Politechniki Lwowskiej dyplom inżyniera.

ZMARŁ NAGLE IDĄC DO LEKARZA. W piątek o godz. 6 Wojciech Rzegost, lat 72, rolnik z Toń, zmarł nagle na schodach domu przy Al. Słowackiego L. 66, w chwili, gdy szedł po poradę do lekarza. Po stwierdzeniu przez lekarza miejskiego zgonu, wskutek udaru serca, zwłoki przewieziono do Zakładu Medycyny Sądowej.

ARESZTOWANIE GIMNAZJALISTÓW ZA KRADZIEŻ. W piątek organa Wydziału Śledczego zatrzymały na ul. Krowoderskiej Tadeusza Kłapkę, lat 16, ucznia gimn. i Czesława Wesołowskiego, lat 17, ucznia gimn. bezpośrednio po wyrwaniu damskiej torebki Marii Baruckiej w bramie domu przy ul. Krowoderskiej L. 21 z kwotą 45 zł. i różnymi przedmiotami, łącznej wartości 115 zł. Torebkę od zatrzymanych odebrano. Jak ustalono, Kłapko i Wesołowski wraz z Leszkiem Mayerem, lat 15 uczniem gimn. zbiegli w dniu 3. VI. 1939 r. z domów rodzicielskich z Wilna, zabierając swym rodzicom ogółem 180 zł. i rewolwer z 30 nabojami. Wszyscy trzej pojechali do Warszawy, a następnie do Katowic, skąd przyjechali do Krakowa, a ponieważ brakło im pieniędzy na życie, postanowili dokonać kradzieży, co jednak im się nie udało. Leszek Mayer został również zatrzymany.

ŚMIERĆ KOLEJARZA POD KOŁAMI PAROWOZU. W sobotę o godz. 10.50 na stacji Kraków—Płaszów wydarzył się wstrząsający wypadek. Manewrujący parowóz porwał i wlókł 26-letn. przetokowego Józefa Szewczyka z Kłaja. Szewczyk doznał obcięcia ręki i zmiażdżenia boku, na skutek czego w kilka chwil zmarł.

—:ooo:—

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO:

Niedziela, 11. VI.: 3.30 po poł. „Gałązka rozmary-
Poniedziałek, 12. VI. „Jak wam się podoba".
Wtorek, 13. VI. „W perfumerii".

—x—

REPERTUAR KIN KRAKOWSKICH:

ADRIA: 1) „Naokoło świata za 25 centimów (Fernandel), 2) „Niewolnica Szanghaju".

APOLLO: „Dama z Malakki".

DOM ŻOŁNIERZA. Od 10 do 15 czerwca „Gibraltar".

L. O. P. P. „Mściciele" (Loretta Joung) i „Jej kochany chłopiec".

MUZEUM wyświetla w sobotę 10, w niedzielę 11 i w poniedziałek 12 bm. film p. t. „Buster rozdaje miliony".

PROMIEŃ: „Złotowłosa" (Jeanette Macdonald).

STELLA: 1) „Tydzień przed ślubem", 2) „Obrońcy Rio Grande".

SZTUKA: „Booloo".

ŚWIT: „Szarlatan" (Borys Karloff) i „Zaginiona dżungla".

UCIECHA: I. „Dolina gigantów". II. „Rozwiedźmy się".

WANDA: „Andy Hardy zakochany".

Działalność Polskiej Akad. Umiejętności

Pod względem naukowym i finansowym rok ubiegły przedstawiał się w P. A. U. bardzo korzystnie. Zwyczajnie na początku sprawozdania z działalności Akademii podaje się do wiadomości czego dokonano w zakresie wielkich przedsięwzięć Akademii, które trwają nieraz długie lata; stąd powtarzają się corocznie te same tematy. Wkrótce jednak o dwu takich przedsięwzięciach mówić się już nie będzie z tego miejsca, gdyż dobiegają one końca.

Jedno z tych przedsięwzięć, które dobiega końca, to **Bibliografia Polska Estreicherów.** Drukuje się obecnie jej tom XXXIII.

Na długie jeszcze lata rozciągnie się praca nad innymi wielkimi wydawnictwami Akademii. W dziale **Encyklopedii Polskiej** wyjdzie niedługo tom poświęcony prehistorii.

Polskiego Słownika Biograficznego, obliczonego na 20 tomów, ukończono w roku ubiegłym tom IV, a z tomu V wyszedł już zeszyt 3. Tom ten obejmie literę D. Ciągle naprzód posuwa się praca nad **Atlasem Historycznym Polski** w wszystkich środowiskach, w których utworzono Komitety, tj. prócz Krakowa w Warszawie, Poznaniu, Lwowie, Wilnie i Łodzi, a od obecnego roku także i w Toruniu. W druku jest Słownik geograficzno-historyczny województwa krakowskiego w dobie Sejmu Czteroletniego. Wkrótce rozpocznie się druk IV zeszytu Prac Komisji Atlasu, w którym między innymi znajdzie pomieszczenie obszerna praca dra H. Müncha o zabudowie średniowiecznych miast wielkopolskich z reprodukcjami licznych planów. Komisja Atlasu rozpoczęła nadto jedno nowe duże wydawnictwo pt. **Monumenta Poloniae Cartographica.**

Do tomu pierwszego i drugiego wydawnictwa **Polskich traktatów międzynarodowych** materiał został już w całości zebrany.

Niepodobna wyliczać wszystkich wydawnictw, które ogłosiła Akademia w ciągu ubiegłego roku sprawozdawczego. W ciągu r. 1938 wydawnictwa Akademii wyniosły 848 arkuszy, gdy w roku poprzednim tylko 538.

Ogromny dział wydawnictw Akademii przedstawiają wydawnictwa tyczące Śląska, a to dzięki wydatnej subwencji, której udziela Sejm Śląski.

Z funduszów, przeznaczonych na specjalne cele, największe kwoty płyną dla nauki z fund. im. ś. p. Wł. J. Fedorowicza i ś. p. P. Tyszkowskiego. Oddano do druku bogato ilustrowane dzieło, obliczone na 2 duże tomy, czł. St. Kulczyńskiego o torfowiskach na Polesiu, podającego wyniki pracy prowadzonej przez lat 10. Z dochodów z fund. im. Fedorowicza przeznaczył Zarząd na stypendia i na wydawnictwa prac naukowych na rok bieżący kwotę 70.000 zł. Z dochodów z drugiego z tych funduszów, tj. ś. p. Tyszkowskiego, Zarząd przeznaczył na badania i na wydawnictwo prac naukowych na rok bieżący kwotę 80 tys., z czego zł. 20.000 przeznaczono na subwencje na badania zwłaszcza chorób raka i wenerycznych. Osobny Komitet rozdzielił tę kwotę między 22 uczonych, lekarzy z Krakowa, Warszawy, Wilna, Lwowa i Paryża. Z fund. im. ś. p. W. Osławskiego otrzymał większą subwencję na wyjazd do Rzymu czł. M. Gębarowicz, mniejsze subwencje 9 osób na różne cele naukowe. Z fund. im. Olszewskiego zostaną rozdane subwencje w sumie zł. 2.700 na badania laboratoryjne w zakresie fizyki, zwłaszcza w dziedzinie niskich temperatur.

Nadto istnieje kilka innych funduszów. Polska Akademia Umiejętności otrzymała z daru im. śp. Stanisława Sozańskiego piękne majątki, których obszar wynosi 6.000 morgów.

Uroczyste dni najstarszej polskiej instytucji naukowej

Walne Zgromadzenie Polskiej Akademii Umiejętności na posiedzeniu w dniu 9 czerwca b. r. dokonało następujących wyborów: Wiceprezesem w miejsce prof. Henryka Hoyera, który zrezygnował wobec upływu kadencji, został wybrany prof. **Leon Marchlewski.** Sekretarzem Generalnym został wybrany dotychczasowy delegat Walnego Zgromadzenia prof. **Tadeusz Kowalski.** Delegatem Walnego Zgromadzenia został wybrany prof. **Feliks Rogoziński.** Delegatem na Lwów w miejsce prof. Władysława Abrahama, który zrezygnował ze względu na stan zdrowia, został wybrany prof. **Franciszek Bujak.** Delegatem na Warszawę został wybrany ponownie prof. **Wacław Sierpiński.** Wybór wiceprezesa i sekretarza generalnego Akademii wymaga zatwierdzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

NOWI CZŁONKOWIE P. A. U.

Członkami krajowymi czynnymi Polskiej Akademii Umiejętności wybrani zostali przez Walne Zgromadzenie: Dr **Tad. Mańkowski,** historyk sztuki we Lwowie, dr **Stan. Pigoń,** prof. historii literatury polskiej Uniw. w Krakowie, dr **Stan. Grabski,** prof. ekonomii politycznej Uniw. we Lwowie, dr **Kaz. Tymieniecki,** prof. historii średniowiecznej Uniw. w Poznaniu.

Członkami korespondentami krajowymi zostali wybrani: Dr **Bogdan Nawroczyński,** prof. pedagogiki i organizacji szkolnictwa Uniw. w Warszawie, dr **Stefan Szuman,** prof. psychologii ped. Uniw. w Krakowie, dr **Bohdan Winiarski,** prof. prawa międzynarodowego Uniw. w Poznaniu, dr **Adam Bochnak,** doc. historii sztuki narodów chrześc. Uniw. w Krakowie, dr **Jerzy Kowalski,** prof. filologii klasycznej we Lwowie, dr **Kaz. Piekarski,** doc. bibliografii i bibliologii Uniw. w Warszawie, dr **Anton Śmieszek,** prof. egiptologii Uniw. w Warszawie, dr **Witold Taszycki,** prof. języka polskiego Uniw. we Lwowie, dr **Lucjan Grabowski,** prof. astronomii i geodezji Polit. we Lwowie, dr **Jan Samsonowicz,** prof. geologii Uniw. we Lwowie, dr **Jan Suszko,** prof. chemii Uniw. w Poznaniu, dr **Marian Gieszczykiewicz,** prof. mikrobiologii Uniw. w Krakowie, dr **Stefan Pieńkowski,** prof. neurologii i psychiatrii Uniw. w Krakowie, dr **Janusz Supniewski,** prof. farmakologii Uniw. w Krakowie, dr **Zygmunt Szantroch,** prof. anatomii Uniw. w Krakowie.

Następujący uczeni zagraniczni, wybrani członkami Polskiej Akademii Umiejętności na Walnym Zgromadzeniu w dniu 17 czerwca 1938 r. zostali zatwierdzeni przez Prezydenta Rzeczypospolitej: Dr **Bronisław Malinowski,** profesor antropologii Uniwersytetu w Londynie i dr **Walter Penfield,** profesor neurologii Uniwersytetu w Montreal (Kanada).

Sąd podwyższył karę Dziekanowskiemu

W sobotę Sąd Apelacyjny w Krakowie ogłosił wyrok w głośnej aferze korupcyjnej płk. Dziekanowskiego i towarzyszy. Tuż przed ogłoszeniem wyroku obrońca osk. Spitza adwokat Bader, złożył oświadczenie, iż wycofuje apelację. Osk. Szymon Spitz skazany został przez Sąd Okręgowy na 1½ roku więzienia, oraz pozbawienie praw na lat 4. Na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego osk. **Karol Dziekanowski** skazany został na **5 lat więzienia** (w poprzedniej instancji 4 lata) z utrzymaniem pozbawienia praw obywatelskich i honorowych na przeciąg lat 10. Wyrok i instancji w stosunku do reszty **został zatwierdzony.**

INOWROCŁAW-ZDRÓJ INWESTUJE.

Inowrocław-Zdrój należy do najbardziej nowoczesnych uzdrowisk naszego kraju. Coroczne inwestycje, przeprowadzone z dużym nakładem pracy i pieniędzy, podnoszą jego przyrodzone walory lecznicze i zdobywają mu popularność i sławę w całej polskiej ziemi, a nawet zagranicą.

I w bieżącym roku to zachodnio-polskie uzdrowisko, przygotowując się do przyjęcia masowego napływu gości, przeprowadziło szereg kapitalnych inwestycyj, że wspomnimy tylko o nowej kotłowni w głównych łazienkach, — inwestycji zrealizowanej według ostatnich wymagań techniki.

W b. r. dokonano również całkowitego odnowienia szeregu łazienek, nadto na oddziałach leczniczych wprowadzono liczne inowacje. Znacznie zostanie rozszerzona wziewalnia, gdzie m. in. będzie wprowadzony nowy rodzaj inhalacji. Również ulegnie przebudowie sala natryskowa w starych łazienkach, klub zdrojowy zostanie znacznie powiększony, a przed pokojami towarzyskimi wybudowany będzie obszerny taras z widokiem na najpiękniejszą część starego parku. Na ulicach strefy zdrojowej ułożono nowe, gładkie nawierzchnie i upiększono t. zw. dzielnicę za stawkiem, w pobliżu zakładu leczniczo-kąpielowego dla dzieci im. Marsz. Focha. Dzięki temu kuracja w Inowrocławiu jest prawdziwą przyjemnością.

WITRAŻE I OSZKLENIA ARTYSTYCZNE

od najskromniejszych do najbogatszych wykonuje od 1902 r.

Krakowski Zakład Witrażów

S. G. ŻELEŃSKI KRAKOW, al. Krasińskiego 23.

Telefon 106-16. — P. K. O. 405-506.

Jakość najwyższa. **Ceny niskie.**

Projekty i oferty gratis. 15 złotych medali.

PRYWATNE DOKSZTAŁCAJĄCE KURSY

„WIEDZA”

w Krakowie, ul. Pierackiego 14

przyjmują wpisy na rok szkolny 1939-40.

Kursy przygotowują na lekcjach zbiorowych wKrakowie, oraz w drodze **korespondencji,** za pomocą nowo opracowanych skryptów, programów i miesięcznych tematów:

1) do licealnego egzaminu dojrzałości wydziałów matem.-fiz. i humanist.
2) do egzaminu dojrzałości gimn. starego typu,
3) do egzaminu z 4-ch klas gimn. ogólnokszt. now. ustr.
4) do egzaminu z 4-ch klas Gimn. Kupieckiego,
5) z zakresu I. i II. kl. gimn. ogólnokształcącego,
6) do egzaminu z 7-miu kl. szkoły powszechnej.

Wykładają wybitne siły fachowe.

Manicurzystka i fryzjerka

starsza — doświadczona — poważna potrzebna w salonie fryzjerskim

R. WISKIDY Kraków, Rynek 43.

Zgłoszenia od 11 — 12.

tamże pianino w bardzo dobrym stanie **do sprzedania.**

Pierwszorzędny Zakład Pogrzebowy **CONCORDIA**

JANA WOLNEGO Pl. Szczepański 2 Telefon 108-31.

Urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych, przeprowadza ekshumacje i przewozy zwłok do wszystkich krajów. Mniej zasobnym daleko idące ustępstwa.

TANIEJ przyjeżdża się na „Dni Krakowa“ warto oglądnąć samodziały meblowe, firanki, portjery, chodniki, narzuty tapczanowe, drelichy materacowe, kretony, brokaty stylowe — **Dembiński,** Kraków, św. Marka narożnik Floriańskiej 26.

ANTOSIOWI na imieniny złotolitą buczacką makatę, poduszkę — **Dembiński,** — Kraków św. Marka, narożnik Floriańskiej 26.

MEBLE solidne, tanio i dogodnie sprzedaje Polski Przemysł Meblowy, Kraków, św. Anny 2. oficyny.

Ksiądz katolicki poszukuje posady kapelana. Zgłoszenia do administracji „Głosu Narodu“ pod Kapelan.

Oficerskie buty z cholewami oraz wszelkiego rodzaju obuwie turystyczne sportowe, Dziadoń, Kraków, Długa 4 — Mickiewicza 41.

Pluskwy, wszelkie robactwo z zarodkami tępi pod gwarancją tylko Zakład Higieny, Kraków, Szewska 24.

Obuwie męskie z oryginalnych skór angielskich według najnowszych modeli poleca: **Dziadoń,** Kraków, Długa 4, Mickiewicza 41.

WILLA o 6 pokojach z przynależnościami, w najpiękniejszym położeniu Zembrzyc ad Sucha, murowana z ogrodem owocowym i jarzynowym, tanio do sprzedania. Remont konieczny. **Zgłoszenia kierować** — Kraków, ul. Lenartowicza 4 m. 1. Telefon 120-33.

POSADY gwarantowane po sześciu tygodniowym przeszkoleniu mogą być objęte od zaraz, oraz poszukuje się praktykantek. Zakład Kosmetyczno-Fryzjerski Fr. z Budziaszków Resich, Kraków, ul. Grodzka 3, I p. telefon 186-46. Zgłoszenia między godziną 5—6.

KREMY przeciw piegom, olejki do opalania, wielki wybór okularów przeciwsłonecznych, czapek, sandałów kąpielowych poleca Drogeria Mgr Suchecka, Kraków, Rynek Główny 12.

Ostrzenie-Naprawy-Niklowanie

noży, nożyczek, brzytew, maszynek do włosów — wykonuje fachowo i solidnie

Pracownia Narzędzi Lekarskich

L. KNAPIŃSKI

Kraków, Mikołajska L. 7. Telefon 105-05.

Prąd **Miesięcznik poświęcony zagadnieniom życia kulturalnego i społecznego**

Wydawnictwo **Zw. Polskiej Inteligencji Katolickiej Lublin — Uniwersytet.**

Prenumerata roczna w kraju wynosi 12 zł, półroczna 6 zł, dla nauczycieli roczna 8 zł, dla studentów i kleryków 6 zł.

KURIER BYDGOSKI

BYDGOSZCZ 131809 MIESZK.

CENTRUM POZNAŃSKO-POMORSKIE

FABRYKA W WARSZAWIE

ILUSTROWANY TYGODNIK ROLNICZY

„KŁOSY“

cieszy się wielką poczytnością we wszystkich sferach rolniczych, ponieważ spełnia pożyteczne, owocne i doniosłe zadania, poruszając najżywotniejsze zagadnienia wsi.

„KŁOSY“:

1) szerzą i pogłębiają skutecznie kulturę rolną;
2) walczą o przywrócenie opłacalności produkcji rolnej — dlatego też winny się znaleźć w domu **każdego rolnika!**

„KŁOSY“ są **tygodnikiem** fachowo-rolniczym i społeczno-gospodarczym, o zasięgu ogólno-polskim. Rok założenia: 1908. — Jednorazowy nakład egzemplarzy 13.000.

Prenumerata wynosi:

Rocznie	8.— zł	Półrocznie . .	4.— zł
Kwartalnie . .	2.50 zł	Miesięcznie .	1.— zł

Egzemplarz okazowy na życzenie bezpłatnie.

Centrala w **Toruniu,** ul. Klonowicza 19, tel. 2697. Konto czekowe P. K. O. Nr 203-168. Poczt. konto rozrach. Nr. 4.

Oddziały:

Katowice — Lwów — Poznań — Warszawa — Wilno.

CZYTAJCIE ABONUJCIE

ILUSTROWANY TYGODNIK ROLNICZY „KŁOSY“.

Od Administracji

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

KRAKÓW, PLAC MARJACKI 2

Cenników żądajcie!

Przedpłata miesięczna w Krakowie bez odniesienia 4.50 zł, z odniesieniem 5 zł.

Na całym obszarze Państwa Polskiego z przesyłką pocztową 5 zł, za granicą 8 zł.

Konto P. K. O. Nr 415.730

Redakcja nie zamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nie opłaconych nie przyjmuje. Redakcja przyjmuje strony od godziny 14 do 15-tej.

CENY OGŁOSZEŃ

Ogłoszenie zwykłe za wiersz milimetrowy	20 gr
Nadesłane strona 9-ta	50 gr
Komunikaty za wiersz milimetrowy	60 gr
Komunikaty na 1 „ „	70 gr
Drobne za wyraz	10 gr
Układ tabelaryczny o 50% drożej. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się	25%.
Artykuły tekstowe — za wiersz	10 złotych

Wydawca: za „Katolickie Towarzystwo Wydawnicze“ Ska z o. o. dr St. Kijak. — Redaktor: Mieczysław Babiński.
Drukarnia Polska, Fr. Zemanka w Krakowie.